

okolo napolunjene mize, pa vendar branite pravice davkoplačilcem! Veliko pametneje bi bilo, ako bi namesto razpora delali na bratsko sporazumljenje sodeželanov. Vsaj živimo v Avstriji, katere naloga je, če hoče obstati, vsem narodom pravična biti, vse narode kot enakopravne državljane pod svojo varstvo vzeti.

**Iz Veržeja.** (Svečanost.) V nedeljo 30. aprila t. l. smo tukaj vmeščenje novega župnika čast. gosp. Lovrenca Janžekoviča, prav slovesno obhajali. Že na predvečer ko so se ljudje ravno k počitku spravljali, vzdrami jih 13kratni pok iz možnarjev med zbranim zvonjenjem. Ali ko zvonovi utihnejo, oglasi se muzika in igra doli po trgu pred farovž. Jednako streljanje in muzika bila je drugi den na vse zgodaj. Sedaj je vse na nogah in kar še ni bilo ovenčano, so še bitro vse opleli. Pripeljali so se č. g. dekan od sv. Jurija na Šavnici, in še 3 drugi duhovni; potem je bila slovesna sv. meša, katero so Bogu darovali novi naš pastir, med tem so streljci pridno streljali in novemu župniku čast skazali pod poveljništvom stotnika g. M. Zelenka. Cerkev in farovž sta bila krasno ovenčana od domačih deklic, katere so tudi imenovani dan opletene bile. Bog nam ohrani č. novega gospoda mnogo mnogo let zdravih in zadovoljnih.

**Iz Dramelj.** Sprejmi dragi Slovenski Gospodar te vrstice iz okolice naše, ker tudi ti že semkaj mnogo let v naši dušni in materialni prid dobajaš. Kakor drugod je tudi slana 7., 8., 11. in 12. t. m. pri nas, posebno po vinskih goricah v Stražah, Jazbinah in Pletovarji mnogo škodovala. V Okolici sv. Uršule so pa gorice zdrave ostale in se hvala Bogu lepo kaže. Ozimne posebnosti se lepo popravljajo, in nadejamo se dobre žetve, katere so ljudje tem bolj potrebni, ker nas je lani toča grozno zadela. Kar zadeva sadjerejo, taista pri pozameznih dobro napreduje, v obče pa je še veliko, veliko lešin, pašnikov in strmin, katere bi se lahko s sadnim drevjem zasadile posebno, ker so kupei uže večkrat popraševali in tudi predlanskim letom lepe jabelke po 1 fl. škaf plačevali; naj bi to ljudi za sadjerejo vzdramilo in vzbudilo. Najpridnejši sadjerejec pri nas je gotovo Blaže Kačičnik, kmet v Šentilji, totič je na svojem obširnem posestvu veliko sto sadunosnih dreves v lepih vrstah posadil in sasluzi občno pohvalo. Za denar je v naši okolici tudi velika stiska. V tej zadevi nam je c. kr. glavarstvo v Celji obljubilo, da se letošnje leto zavoljo lanske toče davek ne boče tako strogo iztirjeval, ker ljudje nimajo s čim plačati. Da se naj potrebnije priskrbi, vozijo ljudje les v bližnje mesto Celje, pa gojzdom na veliko škodo in kvar. Bog daj kmalu boljših časov:

**Iz skalske doline.** (Poboji.) V St. Janži so fantje v saboto večer, 29. aprila enega svojih tovarišev do smrti zbili, samo v sv. olje so ga č. g. župnik še djali, pa je nesrečnež izdehnul

svojo dušo. — Druga novica je pa ta, da, čez 3 leta utegne priti na dan, kdo da je bil tisti človek, ki so ga pred tremi leti tam v St. Janži ubitega našli. Bil je Jazbečev iz St. Janža, ki je služil pri nekem grofu na Dunaji, kot vrtnar in posrežnik, potem pa je šel na nekaj časa domu, ker pa ga nič ni bilo k grofu nazaj, je pred kratkim grof pisal sem za njim, ali tu je zdavnej segnil; preiskave so se že začele, kaj več o tem pa prilično, ko se še kaj bolj gotovega izve.

**Od gornje Savinje.** Slovenski Bistričani — njim na čelu Stiger in Nasko — blodijo svojo veliko-nemško domišljijo v „Tagesposti“ dne 3. t. m. kako bodo namenjeni nemškutarski shod „Parteitag“ v Celji junaško podpirali in svojimi šepavimi nasveti spodnje-štajerske Slovence sleparili. Po mnogoletnem naporu so ti duševni junaki letos v začetku t. m. iznašli, da se mora s slovenskim kmetom v obče slovenski govoriti, ako se mu hoče kaj naravnost dopovedati, in da potrebujejo slovenskega časopisa, ako hočejo s pomočjo čitanja nanj vplivati. Za to njih iznajdbo bodo najbrž patent vzeli in da bo edino le njim v korist, bodo postavili med slovenske kmete svoje apostole kulturtragerje. Oh preslavni velikani! Schiller, Göthe, Humboldt, in taki se kar skrijejo pred vami. Po svetovnej nemškej vedi, katero so baje za več sto let izključljivo le za se v najem vzeli, so mislili, da daleč tam gori v presrečnem veliko-nemškem „rajhi“ vse kmete z angleščino podučujejo; zatoraj se morajo slovenski otroci dosledno v vseh šolah z edino zveličavno nemščino podučevati, a s slovenskim kmetom se mora še slovenski govoriti, ako se boče z njim vspešno občeovati in to zaradi dobička; v sodnijah in sploh v vseh uradih pa ni treba slovenščine, ker za nemškutarske zajedavce in zatoraj tudi za celo deželo je baje najboljše, da se slovenski kmet kar nič ne zaveda svojih pravic. Tako modrost prežvekujejo nasproti nam Slovincem in da boče to ostudno prežvekavanje silnejše, se boče zbrala vsa druhal v Celji v binkošti, kjer bodo kričali iz vseh moči, da se sodnija, uradi in šole ne nalezejo za nemškutarske sleparije kužnega slovenskega jezika. Kulturtragerji bodo slovenskim kmetom zatrjevali po slovensko-bistriškem receptu, da jim nikakor ne mislijo slovenskega jezika jemati menda mesenega iz ust, sicer jim je pa vsak naroden Slovenec rogovilež, ki se predrzne v pričo nemškutarja ali privandranega Nemca slovenski govoriti. Takih izkušenj je dosti po vseh trgih in mestih na spodnjem Štajerskem.

(Konec prihodnjič.)

## Politični ogled.

**Avstrijske dežele.** Svitli cesar mudijo se v Budimpešti. Magjari tiščijo na to, da bi opravljanje Bosne in Hercegovine zopet kakšen Magjar, brččas Ludvik Tisza, brat ministerskega predsed-

nika, v roke dobil, da še dalje podpirajo tamošnje muhamedane. Generali Bek, Filipovič in Jovanovič podpirajo Slavjane, a pod takšnim tek-movanjem trpite obedve deželi in vse cesarstvo, ker mora vsako leto veliko milijonov žrtvovati, da vstaje potlači in nezadovoljno prebivalstvo pomiri. Ko bi Magjari pametnejši bili, Bosna in Hercegovina bili bi uredjeni. — V državnem zboru skuša grof Koronini skrbati novo liberalno stranko. Do sedaj naložil je 15 mož. Velika liberalna stranka pa razpada. Grof Walterskirchen, Posch, Zhok in grof Wurmbrand, sami štajerski poslanci, so jo zapustili. Toda celjski Foregger in mariborski Schmiderer še vedno držita s pemsko-nemškim glavačem dr. Herbstom. Sicer pa Koronini in Walterskirchen trdijo, da Slovanom nečeta biti sovražna, kakor drugi nemški liberalci. To je naše nemčurske kričače v Mariboru, Celji in Ptujki močno osupnilo, zlasti ker še gori imenovani štajerski poslanci zametujejo v Celji nameravani dr. Michelitschev „Parteitag“. Pravijo, da to Nemcem nič ne koristi, če bi se v Celji Nemci in Slovenci začeli lasati. Brščas je nemški „Parteitag“ celjski uže pokopan; vendar celjski Slovenci delajo potrebnih priprav za velikansk tabor, okolo 20.000 Slovencev hočejo zbrati in „Savinjski sokol“ hoče se takrat prvič svetu pokazati. — Šlezija dobi v osebi barona Baquetema, deželnega predsednika, ki zna vse 3 deželske jezike, nemški, česki in poljski. Štajerski Slovenci bomo morali tudi zahtevati, da dobimo e. k. namestnika obeh deželnih jezikov dobro veščega, da bode naše poslance tudi slovenski znal nagovoriti, kedar pridejo v Gradec v deželni zbor. Slišimo da bo ta meseca junija sklican.

**Vnanje države.** Angleže močno straši grozni umor dveh najvišjih uradnikov na Irskem. Lord Cavendish in Bourke, državna tajnika irska, sprehajala sta se v javnem vrtu pri Dublinu, glavnem mestu Irske dežele. Naenkrat pridrdra kočija, morivci stopijo z voza in zabodnejo obadva uradnika in se potem hipoma odpeljujejo. Minister Gladstone je ova dva uradnika na Irsko poslal, da bi na dobrem Irce z Angleži spravil, a zarotniki irski vrnoli so strahovitnim umorom ponudeno spravo. Kakšne nasledke bo to imelo, to je težko reči. — Francoski poslanci, večjidel sami freimaurerji, pahnoli so krščanski nauk popolnem iz vseh šol, sedaj so pa sklenoli razvezljivost zakona; brž ko se mož in žena drug drugega naveličata, lahko gresta narazen; on se zopet ženi, ona pa možu, kakor hoče. To bo za Francoze imelo žalostnih nasledkov. — Greški kralj bil je navzoč, ko so slovesno začeli kopati kanal pri Korintu, da presekajo tamošnjo ožino med Jadranskim in Egejskim morjem. Delo dovršeno bode podobno Sueškemu kanalu; pot ladijam iz Trsta v jutrove dežele bo znatno skrajšana. — Bolgarski knez ni nič zadovoljen z Bolgari, ti pa z njim ne; sedaj je odpotoval k ruskemu carju. — Turški sultan ima zopet nove

ministre; v Egipt bi rad vojsko poslal pa se boji Bismarka, ki mu tega še neče dovoliti, Egipčani pa pi najrajše postali sami svoji; v južnih pokrajinah, okolo Chartuma, spuntal je krivi prerok Mohdi tamošnje ljudi zoper Egipčane pa je bil od egipčanske vojske tepen in umorjen. — Rusi izganjajo Jude brez vsega usmiljenja, ne trpijo jih pri sebi, ker ljudi preveč odirajo, z žganjico ostrupavajo in kot nihilisti puntanje zoper carja netijo. Judi bežijo, kamor morejo, zlasti v Gališko in Ogorsko in sedaj bi radi celó v Bosno! No, tukaj jih je najmenje treba.

## Za poduk in kratek čas.

### Kobilice na slov. Štajerskem.

(Po g. Feinlich-ovej knjigi: Geschichte der Pest, in drugih spisal M. S.)

I. V teku preteklih stoletij je naša mila domovina doživela veliko žalostnih dni, kajti tudi Slovence je Bog ob raznih časih obiskal z različnimi nadlogami. Nekterih spomin gre od roda do roda, kajti osiveli dedeki mladim vnukom z grozo pripovedujejo, kako hudo se je svoje dni po naših krajih godilo; na druge so pa ljudje že celo pozabili, le v starih listinah se najde o njih nekaj malega. Izmed pozabljenih nadlog imenujem samo eno, namreč kobilice.

Kobilica, o ktorej bomo v naslednjih vrsticah govorili, ni ona navadna zelena kobilica, ki po polji in po grmovji skače in čvriči, tudi ona ne, ki ima zadnja krila ali peroti rudeča, kakor cinober, ter je znana pod imenom črne škrebetulje, ampak je one vrste, ki se zaradi tega, ker se z enega kraja v drugega seli, imenuje kobilica selivka. (*Achridium migratorium*.)

Navadno je le nekaj črez dva palca dolga in zelenkasto rjava, le spodaj na prsih je rudečkasta; pa pisatelji starejih časov nam pripovedujejo tudi od celo rudečih in od tako velikih, kakor so senice in škvorci. Pri nas se kobilice selivke nahajajo navadno le posamezne, v večjih množinah, v celih rojih se v srednji Evropi prikažejo le redko kedaj; pač pa imajo kraji vzhodne Evrope, prednje Azije in severne Afrike od njih mnogo trpeti. Kedar v katerem kraju ne najdejo več dovolj hrane, vzdignejo se v strašanskih, po več ur dolgih rojih in padnejo na bližnja polja in travnike. Ko je pa tudi tukaj vse do zadnje betvice ogrizeno in vničeno, potujejo dalje, — toda joj kraju, v katerem se vpehane in sestradane vsedejo. V malo urah požrejo vse poljske sadeže, žito, travo, listje po vinogradih in drevesih; tu in tam so se lotile celo živali in ljudi. Zemlja po kobilicah upustošena je videti, kakor bi bila požgana.

O kobilicah selivkah govori že sv. pismo stare zaveze. Ko je namreč Bog rekel Mojzesu: „Stegni svojo roko črez egiptovsko deželo po kobilici, da